

ÄR GEM UNUSTAGEM KA SUVEL JÄLGIDA PARLAMENDI, BÜROKRAATIA JA VALITSUSE SALAKAVALAID PLAANE.

Kirianik Mati Unt. Sirn 12. aprill 2002

SOOKUNINGA LK

6. märtsil k. a. tunnistati Sookuninga looduskaitseala rahvusvahelise tähtsusega märgalaks (Ramsari alaks). Kuigi sissekanne auväärsele nimekirja tehti alles tänavu, hakkas ramsarstaatus tagasiulatuvalt kehtima juba 3. veebruarist 2006 (kuupäev, mil hakkas kehtima Sookuninga looduskaitseala uus kaitse-eeskiri). Pärnumaal Saarde vallas asuv Sookuninga looduskaitseala (ühtlasi ka Natura 2000 võrgustiku ala) on Eesti 12. Ramsari ala. Sookuninga Ramsari ala täidab rahvusvahelise tähtsuse määramise aluseks olevast üheksast kriteeriumist kuute. **Eelkõige on ala tähtis rabade kui kogu maailmas haruldaste märgalade kaitse seisukohalt. Lisaks täidab Sookuninga Ramsari konventsiooni nn. linnukriteeriume** (algselt oli konventsiooni eesmärgiks veelindude elupaikade kaitse) – **siin peatub rändeperioodil rohkelt hanesid ja sookurgi. Ala on oluline ka haruldaste ja ohustatud liikide kaitse seisukohalt.**

Lisaks teatab Ramsari konventsiooni sekretariaat, et Eesti ja Läti Keskkonnaministeriumid on ühisotsuse teinud esimese Eesti-Läti piiriülesest märgala-kompleksis moodustamisest – **Põhja-Liivi piiriülene märgala** – ning on kandnud selle piiriüleste Ramsarialade nimekirja. Põhja-Liivi piiriülene märgala koosneb kolmest Ramsari alast: Nigula ja Sookuninga looduskaitsealadest Eestis ja Ziemelu purvi Ramsari alast Lätis. **Põhja-Liivi piiriülene märgala on maailmas kuues piiriülese staatusega Ramsari ala.**

Sookuninga looduskaitseala on moodustatud Eesti-Läti piirialal asuva piiriülese märgalakompleksi kaitseks, mille moodustavad Tõrga-Kodaja ja Rongu-Rõiküla suured sood, nende ümbruses asuvad väiksemad rabad ning soometsad. Sookompleksi linnukaitsealine väärtus avastati juba üle 50 aasta tagasi professor Eerik Kumari juhitud teadlaste rühma poolt. Väike kohalik metsakaitseala, Rongu ürgmets, moodustati 1964. a. Pärnu rajooni täitevkomitee poolt. Väärtuslike soode nimekirja kanti Rongu ja Kodaja rabad juba 1970.a., kus reaalse kaitsereežiimi kehtestamiseni jõuti 1991. aastal, mil Pärnu maakond moodustas Kodaja, Rongu & Ruunasoo kohaliku tähtsusega sookaitsealad (kokku 3 061 ha). Nende baasil moodustati 1999. aastal Kesk- ja Ida-Euroopa Regionaalse Keskkonnakeskuse (REC) poolt rahastatud piiriülese looduskaitseprojekti /Kõrge bioloogilise mitmekesisuse kaitse Läti-Eesti piiriülese kaitseala loomise teel/ tulemusena Sookuninga looduskaitseala pindalaga 3 847 ha. **Aastatel 2004 – 2005 koostati Sookuninga looduskaitsealale uus kaitse-eeskiri arvestades Natura 2000 nõudeid ning kaitseala kogupindala on praegu 5 869 ha.** Sookuninga looduskaitseala eesmärk on ulatuslike soolade ja neid ümbritsevate koosluste ning kaitsealuste liikide elupaikade kaitse. Kaitseala on tsoneeritud kümneks sihtkaitsevööndiks ja üheks piiranguvööndiks. Sihtkaitsevööndid on vajalikud metsa ja soo ökosüsteemide arengu tagamiseks loodusliku protsessina (Jäärja, Kodaja, Rongu sihtkaitsevööndid), looduse mitmekesisuse ja maastikulme säilitamiseks ja taastamiseks. Kaitsealale jäävad kuus erinevat rabamassiivi, millest kolme (Tõrga/Kodaja, Sandre, Rongu/Rõiküla) läbib Eesti-Läti piir. Suhteliselt väikesed (100-200 ha) Ruunasoo, Rakste ja Sookuninga rabad asuvad Eesti poolel. Kaks suuremat rabamassiivi, Tõrga/Kodaja ja Rongu, on avatud rabad arvukate laugaste ja älveste kompleksidega. Rabamosaiikidele tüüpiliste elupaigatüüpide ja liikide esinduslikkus on kõrge. Kuigi metsad katavad üle 50% kaitsealast, on nad

siiski küllalt killustunud ja mitte-looduslikus seisundis ning üksnes soometsade looduskaitsealist seisundit võib lugeda soodsaks. Seetõttu on Sookuninga looduskaitsealal oluliseks tegevusvaldkonnaks elupaikade looduslikkuse taastamine, kus põhitähelepanu tuleb pöörata märgalakompleksi hüdroloogilise terviklikkuse kindlustamisele. Sookuninga vapilind on metsis (siin mängib kevadeti 40-50 kukke), kelle mängupaiku on aastakümneid aidanud kaitsta kohalikud metsamehed, on katusliigina taganud eluruumi säilimise paljudele teistele vanadele okasmetsadele tüüpilistele liikidele. **Lisaks metsisele on vanade metsadega seotud linnuliikidest Sookuninga looduskaitsealale iseloomulikud must-toonekurg, laanepüü, händkakk, värbkakk, musträhn, hallpea-rähn, valgeselg-kirjurähn, laanerähn ja väike-kärbsenäpp.** Kuigi niidu- ja kultuurmaastiku elupaigad katavad vaid kümnendiku kaitseala territooriumist on need olulised mitmete globaalselt ohustatud (suur-konnakotkas, rohunepp, rukkirääk), rändveelindude (suur-laukhani, rabahani, väike- ja laululuik, sookurg) ning Euroopa Liidu jaoks prioriteetsete (väike-konnakotkas, rukkirääk) linnuliikide elu- ja toitumispaikadena. **Lisaks loodusväärtustele on Sookuninga looduskaitsealal ka oluline pärandkultuuriline väärtus.** Siinsed Saarde kihelkonna soosaartel asunud vanad mahajäetud talukohad (vakutalud) on seotud rohkete legendidega, soodes võib leida turba alla mattunud salateid ning soosaared on olnud sõjaaegadel pagupaigad. Pärandkultuuriline väärtus on ka rabaservades asuvatel vanadel turbalõikamiskohtadel, kus turbapätkete kaevandati käsitsi. Kaitsealale jääb Jäärja mõisnike Ungern-Sternbergide poolt 19. sajandil ehitatud jahionn – mõtusemaja.

Koostas Murel Merivee (Nigula LK)

Ei saa me läbi Lätita...V

Seekord jõuame jooksva aasta sündmusteni naaberriigis koos kõrvalepõigete Baltikumisse tervikuna.

7. jaanuaril avastati Lätis passivõltsijate jõuk, milles osalesid ka riigiametnikud.

Eelmise päeva õhtul lasti Garkalne maakonnas koduukse ees maha Riga suurhalli kaasomaniku Igor Ivanovsi abikaasa Ella Ivanova. Ivanovs on seoses oletatavate palgamõrvadega varem mitu korda politseis tunnistusi andnud. Näiteks kolm äripartnerit – Igors Conda, Aleksandrs Naumovs ja Valerijs Lihacovs –, kellega ta 1990. aastatel Molsi kaubanduskeskust ehitas ja arendas, on kõik tapetud.

11. jaanuari öösel lasti Garkalne oma koduukse ees maha Jelgava ja Cesise lihapakendamistehaste juht Aigars Lūsis.

7. märtsil esines "Postimehes" ametist lahkumasunnitid (Eesti eliidile mittekuulekas!) õiguskantsler Allar Jõks oma viimase arvamuse avaldusega, kus ütles muuhulgas: "Kas sõnavabadus ei ole muutunud lihtsalt vabaduseks sõnades, kui poliitilise eliidi poolt peavoolust erineva arvamuse esindajate halvustamine ja sanktsioonidega ähvardamine on kujunemas avaliku debati lahutamatuks osaks? /---/ Ühiskond vajab aga tunduvalt enam avatust ning mõjutamata vaba debatti. Mitte aga enesetsensuuri kehtestanud kodanikke."

10. märtsi "PM"-s tõdes TÜ kriminoloogia professor Jüri Saar, et korruptiivseid võrgustikke praegustes Eesti võimu- ja äristruktuurides on raske eitada – neis aga valitseb karistamatuse tunne. **Korruptiivsed võrgustikud seonduvad tavaliselt omaaegse nomenklatuuriga, mille esindajad on ka praegu paljudes sfäärides säilitanud oma tugeva positsiooni. Võrgustikud kalduvad laienema ja tugevnema, kuna nende liikmetel on tugev motivatsioon hoida mittekorrumpeerunud inimesi otsustusprotsessidest eemal.**

11. märtsi "PM"-s nentis Šveitsi ajaloolane ja ajakirjanik Näf melanhoolselt, et: 1) **Ilmselt on erakond Lätis, ja vähemal määral (!? – T. M.) ka Eestis, pigem töövahend võimu ja rahakraanide juurde pääsemiseks kui ideoloogia kandja;** 2) **Läti olukord ja mõttelaad meenutab veidi ka Eestit ning seda eriti enne viimaseid presidendivalimisi;** 3) **Kindel on üks – ka sel aastal on Lätis elav poliitiline elu, mis võib tuua üllatusi, mis võivad kogu Baltikumi mainet kahjustada.**

Üllatused järgnesidki nagu jooksva lindil ja mitte ainult Lätis.

13. märtsi "Maaleht" näitas, millised varjatud niidid jooksevad viimase aja kolme skandaalse korruptsiooniloo (maadevahetuse afäär, Rävåla 8 kinnistu müük ja Valga maavanema "määrimine") vahel ja kui ootamatult on omavahel seotud Villu Reiljan, äriees Aivo Pärn ning äsja õiguskantsleriks tõusnud endine tippadvokaat Indrek Teder.

15. märtsi "PM": **39% lätlastest usub, et ebaausus on edu võti, selgus värskest uuringust. 36% pidas tähtsaks õigete inimeste tundmist ja vaid 15% leidis, et eduka karjääri nimel tuleb kõvasti tööd teha...**

16. märtsil jäi Jurmalas kadunuks 41-aastane vene päritolu, kuid USA kodakondsusega miljonär Leonid Rožetskin. Otsingud pole märkimisväärselt edenenud, tunnistas Läti politsei juht. Ta tõdes, et kuna Rožetskini majast ja selle ümbrusest leiti vere jälgi, on seal ilmselt hiljuti toimunud vägivaldsed sündmused. Sellega seonduvalt arreteeriti 4. aprillil mees, kes saab ajaleht Telegraf väitel palka Venemaa eriteenistustelt ja oli olnud KGB kaastöötaja. Rožetskini perekond on samuti mehe kadumist ja võimalikku surma Moskvaga sidunud. Nende väitel oli tal plaan paljastada korruptsioon Kremli eliidis, kirjutas Briti leht "Mail on Sunday".

Erilist vürtsi lisas veel teave, et 2003.aastal müüs ta oma osaluse LV Finance's, kuid sellega seoses alustati kriminaaluurimisega, kus teda süüdistati pettuses ja 2006. aastal kuulutati ta rahvusvaheliselt tagaotsitavaks. LETA andmetel otsib Interpol teda endiselt taga. Läti välisministri Seglinši sõnul reisis mees võltsitud Läti passiga.

20. märtsi "PM": Leedu riigikontroll avastas, et mitte keegi ei tea, millele on kulutatud riikliku korruptsioonivastase programmi jaoks mõeldud 104 miljonit litti (~470 miljonit krooni). **Enamik sellest summast – 68,6 milj. litti – läks justiitsministeeriumi (!!! – T. M.) kausse.** Igatahes näitavad värsked uuringud, et hoolimata suurtest sellevastaseks võitluseks eraldatud rahadest on korruptsioon lõunapoolseimas Balti riigis hoopiski kasvanud...

Samas teatati ka, et Eurostati andmetel toimub EL liikmesriikide pealinnadest enim mõrvu Tallinnas, kus ajavahemikus 2004 – 2006 tapeti 9,75 inimest 100 000 elaniku kohta.

26. märtsi "Postimehest" võis lugeda, et Tallinna külje all asuva Jõelähtme valla juhid tükeldasid ja müüsid muinsuskaitse loata oma sõpradele ja valimispartneritele võileivahinna eest kümnete miljonite kroonide väärtuses muinsuskaitsealuse Kostivere mõisakompleksi hooneid ja maad. 9. aprilli "PM": *Eestis oli aastainflatsioon*

veebruari 11,3%, Leedus 10,8% ning Lätis 16,7%. (Muide, inflatsiooni üle 15% loetakse majanduses hüperinflatsiooniks)

16. aprilli "PM": *Eelmise aasta lõpus käis Eestis korruptsioonivastane EL hindamisgrupp Greco, kes andis meile 17 nõuet, mis tuleb täita 2008. aasta oktoobriks. Muu hulgas peame muutma erakondade rahastamise veelgi läbipaistvamaks.*

8. mail edastas Läti Seim komisjonidele arutamiseks põhiseaduse muudatused, mis võimaldavad valijatel algatada Seimi laialisaatmise. **Ametiühingute pakutud parandustele andis oma toetusallkirja üle 217 000 lätlaste (!!) 5. juunil selgus aga, et Seim ei toetanud neid ettepanekuid ehk teisisõnu – saadikud sülitasid oma rahvale näkku!**

13. mail andis Harju maakohus Pärnu politseile korralduse vahistada ligi 18 miljoni krooni väljapetmise eest vangimõistetud, kuid karistuse kandmisest kõrvale hoidev endine vandeadvokaat Ilmo Maaros (40.a.).

14. mai – EL kaheksa uue liikmesriigi seas kasvas 2007. aastal pankrottide arv kõige kiiremini Lätis, Eesti oli teisel kohal.

16. mail teatati, et **Euroopa Liidu kõrgeim inflatsioon k. a. esimeses kvartalis oli Lätis – 17,4%.**

Kui keeruline on tegelikult olukord kommunistliku (riigi)vargusega harjunud Lätis, tõendas näiteks pommuudis 22. mai "Postimehes": "Peaprokurör Janis Maizitis teatas eelmisel nädalal, et korruptsioonitõrjebüroost (KNAB) on kadunud 89 868 latti, 38 445 eurot ja 27 287 dollarit (see on 2,9 miljonit Eesti krooni). Kahele büroo töötajale – salastatuse režiimi kindlustamise osakonna juhile ja sama osakonna peaspetsialistile on esitatud kriminaalsüüdistus. Mõlemad on politsei järelevalve all ning neil on keelatud Lätist lahkuda."

Sellega seoses meenub väga huvitav lühisõnum möödunud aasta 22. augusti "Postimehest": "Täna avatakse pidulikult Põhja politseiprefektuuri juhitud üleriigiline projekt korruptsiooni vastu võitlemiseks ja selle ennetamiseks kohalikes omavalitsustes. EL rahastatava projekti põhieesmärgiks on korruptsiooni-juhtumeid uurivate ametnike kompetentsi ning kohalike omavalitsuste töötajate korruptsioonialase teadlikkuse (!? – T. M.) suurendamine, teatas Põhja prefektuur.

Projekti käigus viiakse koostöös Soome korruptsiooniekspertidega muu hulgas läbi seminarid ja koolitused Narva, Tallinna, Pärnu ja Tartu politseiametnike, prokuröride ning kohalike omavalitsuste töötajate seas."

Otse välja öeldes, toimus suurejooneline riiklik väljaõpe omavalitsuste varganäguudele – KUIDAS KORRUPTSIOONIGA MITTE VAHELE JÄÄDA!... (Huvitav, kas ka Häädemeeste vallast oli sel seminaril osalejaid!?) Nagu näete, oleme Läti kogemustest kenasti õppust võtnud ja oskame oma asju ajada juba palju peenemalt ja kavalamini.

Sellise tubli tõdemusega võiks sellele järjejutule punkti panna.

Tiit Merenäkk

P. S. Poleks paha siiski avalikustada ka maffiamehe Preatoni "maaletoojad". Nendeks olid Laari-valitsuse rahandusminister Kallas, majandusminister Pärnoja (tänu kelle nõudmisele anti itaallasele eesti kodakondsus!) ja Kapo ülem Pihl. Ning need, kes veel kahtlevad Eesti kui (kommunistlike) varaste vabariigi üle, võiksid vaadata itaalia maffiast inspireeritud Tele 2 reklaami "EI TAHA MAKSTA KALLIST HINDA?!" Meie lehelugejal arvatavasti on, mille üle mõtiskleda...

KAVANDATAVA HÄÄDEMEESTE SAVIKARJÄÄRI AVAMISE ARUTELU

28. aprillil toimus tehases Fibo ExClay maxit Estonia AS-i teine koosolek-arutelu teemal **“Kavandatava Häädemeeste savikarjääri avamise ja töötamisega kaasneva keskkonnamõju hindamise aruanne”**, mille koostas OÜ Inseneribüroo Steiger.

Seoses kavandatava tegevusega nii suurel pinnal kaasneb oluline keskkonnamõju, mistõttu Keskkonnaministeerium algatas vastava hindamisprotsessi. Tehas esitas taotluse mäeeraldisel pindalaga 58,98 ha, sellest kaevandatav ala on 31,89 ha savivaruga 5613 tuhat m³.

V. Valkiaineni sõnavõtt oli konkreetne: savi on vaja välja võtta uult alalt; samuti lubas arutada demokraatlikult ja avatult, kuidas seda teha. Hiljem märkis siiski, et mõni külaelanik on ikka igal pool ees...

Olles tutvunud OÜ Steigeri poolt kavandatava kaevanduse materjalidega, tekkis rida küsitavusi, tähelepanekuid, parandusi.

1) Keskkonnaministeeriumi esindajate poolt sooviti, et kaevandatavad tootmismahud oleks taotluses näidatud, kuigi tehase vältel neid näitajaid **ei nõutavat** (!?) enam.

2) Planeeritaval alal kasvav mets oli Steigeri andmetel hinnatud halvaks ja väga halvaks, keskkonnaspetsialistide andmetel aga **heaks ja väga heaks!**

Keskkonnakorralduse ja tehnoloogiaosakonna juhatajale esitas Arumetsa küla puudutavate probleemidega kirjaliku arvamuse Erko Ristmäe.

Selles on peatähelepanu pööratud vee kõrvaldamise põhivariandile, mis näeb ette karjäärist väljapumbatavad veed suunata Häädemeeste jõkke ja vajalike 3 settebasseini olemasolule. Soovi suunata tulevase karjääri vett Ärna oja ei saa õigeks pidada võimaliku ülejutuse tekkimise ohuga eelvoolu aladel enne Arumetsa paisjärve. Selgituseks veel asjaolu, et senine savi kaevandamine on Arumetsa oja ja paisjärvele juba negatiivset mõju avaldanud. Reostuse tagajärjel on ojades ja paisjärves küllaldaselt hulpivat toodangut ja vesi on tihti savist punane. Ettepanek on – paigaldada paisjärve pidev seiresüsteem, kontrollimaks vee seisundit.

Ümbertõstetavatele kraavidele tuleb teha ette settebasseinid ja alles peale seda juhtida vesi kraavidesse.

Projektis oli segadus planeeritava kaevanduse alla jääva Ärna oja, mida nimetati nii kraaviks (vasakpoolne haru) kui ka ojaks. 650 m ulatuses on plaanis Ärna oja vasak haru ümber juhtida.

Kuidas täpsemalt kaevandama kavatsetakse hakata, kas tehase transportima savi dumperitega või ehitatakse keskkonnasõbralikum konveierliin, see ei selgunud.

Aruandes on veel rida küsimusi tekitavaid teemasid, mida ka tõstatasin. Näiteks toob Steiger välja soovitus – **mitte teha seoses kaevandamisega suuri kulutusi, kuna see tegevus ei ole Arumetsa külale ja ümbritsevatele kaskkonnale sedavõrd ohtlik** (!?)... Ometi kokkuvõttes märgitakse, **et kaevandamisega avaldatakse keskkonnale suuremal (!) ja vähemal määral negatiivset mõju!**

Projektis peeti vajalikuks

- kontrollida karjäärist väljapumbatava vee kvaliteeti ja jälgida mõju eesvoolule
- pinnavee analüüsi võtta kord kvartalis
- regulaarset biomonitoringut võiks Ärna ja Arumetsa oja teha 2 korda aastas
- müra ja tolmu katsemõõtmisi tuleb teha täisvõimsuse saavutamisel (Selgusetu, millise sagedusega – K. R.)

Optimismi püütakse sisendada selliste lausetega: *Et ohte viia miinimumini eeldatakse kõrget töökultuuri ja juhtimist ning 30 aasta pärast on elukeskkond muudetud paremaks tänu järvestu tekkimisele.* Kuid kas ikka hakatakse kontrollima karjääri nõlvade kaldeid ja sügavust – vastasel korral saavad toimuma ohtlikud kaldalihked, mis näiteks ähvardavad kaldapääsukeste pesapaiku!? Kaldalihked võivad mõjuda ohtlikult ka naaberkinnistutele. Ja kas 27 m sügavusega savikarjääri saab ikka kasutada ohutu ujumiskohana?

Oleks tore, kui senise kaevandamisega põhjustatud negatiivne mõju kontrolli alla saadakse. Tehase suhtumine külainimeste ellu on olnud (otse öeldes) ülbe. Naaberkinnistute omanikke ei peeta võrdseteks partneriteks, kellede huve looduskeskkonna säilimise ja parandamise osas ei arvestata. Tehase huvid ja tegevus on mõjutanud elukvaliteeti mitte just paremuse suunas – selline on olnud Arumetsa küla aastatepikkune kogemus. Väikese küla elanikena suhtume rangelt tõstatatud plaanidesse, soovime vastuseid küsimustele. Me ei tea, kas meie tulevane põlvkond soovib ikka sellist muudetud maastikku, mida luuakse praeguse

(kasuahne) mõtlemise ja tegutsemisega. Usun et oluliseks jäävad õhk, vesi, maa ja savi oma kordumatute väärtustega.

Koosolekul käis

Kersti Ristmäe

EER Häädemeeste roheline

JÄRELMÕTTEID TALGUTELE “TEEME ÄRA 2008”

EER Häädemeeste rohelised ja IRL-i Häädemeeste osakonna liikmed koristasid ka sel aastal samasuure aleviku osa kui möödunud kevadel. Lisaks tegime puhtaks mõlemad teeäärred Häädemeeste jõe uuest sillast kuni bussijaamani. Eriti meeliülendav oli õngitseda keskkooli ja tee vahele jäävast laia kraavist sinna õpilaste poolt loobitud kõikvõimalikku prahti, kui samal ajal täies jõus noorhärard kõrvaloleval platsil hoolega korvpalli loopisid... Kas siiski ei võinuks sel päeval keskkoolist tulla vähemalt ükski klass n-õ. oma aiatagust puhtaks rookima!?

Ja veel. Kindlasti on keskkoolil mõttekas kusagile Valge poe ja staadioni vahele paigaldada silt **“SUITSETAMISE JA JOOMISE KOHT”** koos prügikonteineriga. Nagu möödunud kevadelgi nägime seal vastava saasta korjamisega kurja vaeva. Siinkohal tekib veel küsimus – millise keskkonnaalase kasvatustööga valla koolides üleüldse tegeletakse!?

Ning Arumetsa külamehelt Ojametsa Jürilt küsiks – kas oli ikka mõtet oma vanu kingi koos muu sodiga aleviku metsa tassida? Ja sinna juurde jätta veel Tallinna linnakohtus käimisega seonduvad paberid!?

Lõpetuseks üks koristuspäeval tõestitoimunud kahekõne.

Poisipõnn: *“Emme, emme, vaata kui palju pudeleid!”*

Ema: *“Jah, inimesed joovad.”*

Poisipõnn (elutargalt): *“Elu paneb jooma.”* (!?)

Kohtumiseni koristuspäeval järgmisel kevadel!

OOTAMATU KÕNE

6. aprillil valiti Tartu noorim linnavolinik Henri Kaselo ühehäälselt Keskerakonna Tartumaa piirkonna esimeheks. Oma kõnes kritiseeris ta teravalt Rahvaliitu kuuluvaid Tartumaa vallajuhte, kelle juhtimisstiil ja poliitika polevat nõukogude ajast muutunud.

“Olukord teatud omavalitsustes, kus inimesed kardavad kritiseerida isegi oma vallajuhte ning valimiste ajal hääletada nende vastu, ei ole normaalne, kuna nad kardavad kaotada oma töökohta. /---/ Kui olen maakonnas ringi käinud, siis kohalikud elanikud kurdavad, et võimatu on asju ajada, ilma, et peaks omavalitsusjuhile pistist maksma, või kui julged kritiseerida, siis langeb see inimene omavalitsusjuhi viha osaliseks erineval moel.” (PM)

KOMMENTAAR

Kas see ikka kehtib ainult Rahvaliidus ja Tartumaal!? Mida meie lehe lugejad sellest arvavad!?

Mihkel Krapp kirjutas uue kirja

AVALIK JÄRELPÄRIMINE

15. mail helistas mulle Häädemeeste vallavanem Urmas Aava ja vabandas oma käitumise pärast. Kuna see mind sügavalt solvanud sündmus (vt. viimast "Rohelist Häädemeestet") leidis aset **avalikus kohas** (Häädemeeste vallamajas!), soovin seda vabandust avalikult lugeda kas "Koduvalla" või "Roheline Häädemeeste" järgmises numbris.

Mõisakülas, 24. mail 2008. a.

Lugupidamisega **Mihkel Krapp**

KOMMENTAAR

Kuna Mihkel Krapp oma järelepärimisele pole vastust saanud, soovis ta selle avalikustamist. Samuti tahab ta vallavanemale meelde tuletada, et avalik vabandamine oleks küll kena asi, kuid see ei anna aga talle tänaseni tagastamata talumaid tagasi ega tee korda vabadussõjalasest onu kalmu Treimani kalmistul...

REPLIIK

Kuigi me ametlikult pidanuks oma ettepanekutele ja vastuväidetele Häädemeeste valla üldplaneeringule ja rannaalade osatüldplaneeringule 25. jaanuarist k. a. (vt. "RH" nr. 13-14) saama vallamajast põhjaliku vastuse juba kuu aja jooksul, **pole seda näinud kahjuks tänaseni – s. o. peaaegu viis kuud hiljem!**. Mida arvata sellisest vallavalitsusest!?

17 allakirjutanut

TEATED

- Eelmises lehes tuletasime meelde, et avaldame kõikide EV kodanike kirjatükke, milliseid keelduvad trükkimast nii kohalikud, kui ka vabariiklikud väljaanded. Siinkohal on "RH"-l üks palve – küsige kindlasti toimetustest teie artiklist keeldumise kohta **kirjalik põhjendus (koos toimetaja allkirjaga!)**. Heameelega avalikustaksime ka selle. Siinkohal esitamegi näiteks avaliku järelepärimise "Pärnu Postimehe" peatoimetajale: "Mis põhjusel ei avaldatud Teile alluvas ajalehes Mihkel Krapi kirja!?" Vastust ootame "RH" meiliaadressile – avaldame selle meie järgmises numbris.
- Loodusesõpradele KABLI LOODUSKESKUSES sel suvel ja sügisel toimuvate ürituste kava:
15. maist 15. septembrini ravimtaimede näitus "Tervis loodusest"
15. – 26. septembrini seenenäitus "Aasta seen on puravik"
19. ja 26. septembril on Kabli linnupäevad
- Tähelepanuks – kui teil on jäänud mõni "RH" number lugemata, siis leiate KÕIK seniilmunud lehed "RH" interneti-aadressilt: <http://rohelineleht.googlepages.com>
- "Roheline Häädemeeste" läheb ka sel aastal suvevaheajale. **Järgmine number ilmub oktoobris. Kohtumiseni!**

KÕIGILE TEADMISEKS

Seoses k. a. 19. märtsi vallavolikogu istungil Urmas Aava poolt antud informatsiooniga, et on kavas kaevata kohtusse ajaleht "Roheline Häädemeeste" teadliku valeinformatsiooni (?) ja laimu (?) levitamise eest – "RH" teatab volikogu liikmetele ja vallarahvale, et vallavanem valetas teile häbematult. Mitte midagi sarnast pole toimunud, sest see "informatsioon" oli ju mõeldud Häädemeeste roheliste hirmutamiseks ja et volikogu ning valla ees n-ö. "laia lehte" mängida.

LÕVI-PRITSU LOOD IV

Paar aastat peale minu [A. Jürgensteini] lahkumist Orajõelt kuulsin Väandra meeste käest, kes Pärnus ühes alevi öömaja paigas Lõvi-Pritsuga kokku trehvanud, järgmist algupäralist nalja, mis Lõvi-Pritsu ääretust fantaasiast hiilgavat tunnistust annab.

Ta kuulnud jutujamisel, et mehed Väandrast, esitanud ennast endise Orajõe peakohtumehena ja küsinud, kuidas tema endise kirjutaja käsi Väandras käib. Kui kuulnud, et hästi, siis lisanud juure: "**No on tubli mees. Lühikese ajaga oleme meie Orajõe valla nii korda seadnud, et seda enam ära ei tunne. Nimelt ostsime valla kulul terve vakamaa kase metsa ja rookisime selle ühe talve jooksul kõik Orajõe meeste perse. Vallamaja põrand vajus sellest uhtumisest poolteist jalga madalamale, aga vald oli korras.**"

PISIKESI KAVALUSI TIGUDE PELETAMISEKS

- Istuta aeda iiriseid, gladioole, kurekella, kurereha, hortensiat, porrut, sibulat ja küüslauku.
- Raputa peenarde ümber puutuhka või liiva.
- Meelita nad salakavalalt õlletopsi, kus nad end surnuks joovad, või piimakaussi, kuhu nad upuvad.

HUVITAV TURUMAJANDUS

Kui keegi külastab näiteks augustis Stockmanni kaubamaja, võiks ta (kodumaiste marjade kõrghooajal!) kontrollida, kas ka sel aastal müüakse seal Belgia sõstraid – **520 krooni kilogramm!!!**

"Roheline Häädemeeste"
 Trükiarv: 1500, trükikoda: Bookmill
 e-mail: rohelineleht@gmail.com
 Toimetaja k.t: Tiit Merenäkk
 Ilmub kord kahe kuu jooksul.
 Meie ajaleht on loetav internetis: <http://rohelineleht.googlepages.com>